

**Foredragsholdere på NMBU-webinaret «Restaurering av fiskens leveområder»
5.3.2021.**

Webinarleder: *Stian Stensland, NMBU*

Førsteamanuensis i naturbasert reiseliv. Har forsker og undervist om fiskeforvaltning fra et samfunnsvitenskapelig perspektiv siden 2007. Dvs. sportsfiskere, rettighetshavere og andre aktører syn og atferd på fiskeregler, forvaltning mm. og hvorfor. Siden 2015 vært primus motor for NMBUs arbeid med sjørrretbekkene i Verdal. Tidligere arbeidet i Norske Lakselver, WWF-Norge.

09.05 Velkommen og start på seminaret! *Sjur Baardsen, NMBU*

Rektor ved NMBU med doktorgrad i skogøkonomi. Har arbeidet med lakseoppleieavtalen i Trondheimsfjorden, og lokaløkonomiske virkninger av sportsfiske.

Del I: Naturrestaurering og politiske signaler

09.10 Hvorfor restaurering av fiskens leveområder? *Thrond Haugen, NMBU*

Haugen er utdannet fiskeøkolog på UiO. Jobber i dag som professor på NMBU-MINA, men har tidligere arbeidet ved UiO og NIVA, samt Høgskolen i Hedmark (Evenstad). Han forsker og underviser innen fiskeforvaltning og fiskeøkologi ved NMBU, med flere prosjekter over hele landet og spesielt på sjørrerretsystemer (fiskere, bekk, elv, fjord). Haugen er en ivrig fritidsfisker.

09.30 Vassdragsrestaurering i Norge fram mot 2030. *Andreas Lium, Miljødirektoratet*

Andreas Lium er utdannet biolog frå UiO og NMBU, spesialisert innenfor ferskvannøkologi, med hovedtyngde på vassdragsrestaurering og forsuringsproblematikk. Jobber for tiden i Miljødirektoratet, Vannseksjonen, primært med temaer knyttet til vassdragsrestaurering og den nasjonale kalkingsvirksomheten. Andreas har vært en ivrig fluefisker i 30 år.

09.50 LIFE-prosjektet Rivers och Ecostreams: Vad kan vi lære av Sveriges stora satsning på restaurering av vattendrag? *Ingemar Näslund, Länsstyrelsen Jamtland*

Ingemar Näslund har en bakgrund som forskare vid SLU i Umeå, disputerat på fiskvandring i fjällen. Har därefter arbetat med vattenvård i olika former. Sedan 2000 vid Länsstyrelsen i Jämtland som vattenstrateg, med arbetsoppgifter inom vattenforvaltning, miljömål, ansökningar om medel, kunskapsoppbyggnad m m. Anser att dagsländor är Guds gåva till menneskligheten.

10.10 Sjøørretriket, et krafttak for naturrestaurering i Oslofjorden. *Øyvind Fjeldseth, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF)*

Fjeldseth er utdannet zoolog og fiskeøkolog fra UiO. Har lang fartstid som fiskekonsulent i NJFF, og er ellers en ivrig sportsfisker. Han arbeider bredt med forvaltning av fisk og vannressurser, vassdragssaker og restaurering av natur. Han har en forkjærlichkeit for ørret som tar tørt, og «bekken gjennom bygda» som i alt for stor grad har blitt oversett i planprosessene.

Del II: Laksefisk

10.50 Vassdragsrestaurering, habitattiltak, miljødesign, fiskepassasjer, naturbasert klimatilpasning – hvor, når og hvordan? *Ulrich Pulg, NORCE*

Ulrich Pulg er forsker med bakgrunn som ingeniør og fiskebiolog, bl.a. fra NMBU. Han inntar et tverrfaglig perspektiv i sin forskning om elvemorfologi, vassdragsregulering og -restaurering inkludert habitattiltak og fiskepassasjer. Motto: Vi får de vassdragene vi fortjener.

11.10 Er regulerte elver «lost-cases» for fisk? *Jon Museth, Norsk institutt for naturforskning (NINA)*

Jon Museth er utdannet naturforvaltningskandidat fra NMBU (1994) og de siste 15 årene har han arbeidet ved NINA på Lillehammer. Han har arbeidet mye med konsekvensutredninger av vannkraft, fiskevandringer i innlandselver og er generelt opptatt av EUs vanddirektiv og FN's restaureringstiltak må føre til flere og større avbøtende tiltak og restaureringstiltak i regulerte vassdrag.

12.30 Effekter av restaureringstiltak. Eksempler fra NMBU-masterstudentprosjekter.

i) Case Bognelva, Alta. *Maren Solvang Strand, MOWI, og tidligere NMBU-student*

Maren Strand har en bachelor i økologi og naturforvaltning fra USN og en master i naturforvaltning fra NMBU. Hun jobber som Biologi og Miljøkoordinator i oppdrettsnæringen hos Mowi ASA region Nord. Hennes interessen for laksefisk oppsto på videregående da Rana elva ble rotenonbehandlet mot *Gyrodactylus salaris*. Masteroppgaven ble gjort i Bognelva i Alta.

ii) Case sjørretbekker i Verdal

Emilie Pedersen, NMBU-student

Emilie er masterstudent i naturforvaltning ved NMBU. Våren 2021 leverer hun sin masteroppgave der hun evaluerer effekt av restaureringstiltak i sjørretbekker i Verdal, Trøndelag.

Foto: Ruben Rygh

Del III: De ”glemte” arter og livsmiljøer

12.55 Free fish migration as a key factor for restoring aquatic ecosystems: the role of fishways and downstream solutions *Ana Silva, NINA*

Ana is a researcher at the Norwegian Institute for Nature Research (NINA) in Norway. Ana's research is based on an interdisciplinary approach to fish conservation and river restoration that draws from the fields of ecology, physiology, biophysics, biomechanics, eco-hydraulics and fluid dynamics. She has been working with different fish species and in several projects that aim to mitigate the impact of anthropogenic changes on aquatic systems and biodiversity. She is currently leading a work package on fish migration at the Norwegian Research Centre for Hydropower Technology.

13.15 Erfaringer med restaurering av marine kysthabitater i Norge: Effekter på fiskesamfunn. *Hartvig C. Christie, NIVA*

Hartvig Christie er utdannet marinbiolog ved Universitetet i Oslo. Han er seniorforsker/emertus ved NIVA (Norsk Institutt for Vannforskning) og har jobbet med kystnære økosystemer, særlig tareskogsproblematikk, gjennom mer enn 35 år. Han har også erfaring med ulike metoder for restaurering av tare og ålegras.

13.35 More than just making fish” – a brief exploration of the social side of voluntary conservation efforts. *Hannah Harrison, Guelph University, Canada.*

Hannah Harrison is human ecologist focusing on the human dimensions of fisheries and fisheries conservation in the Great Lakes region and Alaska. She is currently a postdoctoral scholar at the University of Guelph and science director for the Coastal Routes project (www.coastalroutes.org). She got her PhD from the Norwegian University of Life Sciences with the thesis title “Cultivating conflict: Perspectives on the human dimensions of voluntary Atlantic salmon (*Salmo salar*) hatcheries in a conservation context”,

Del IV: Kompetanse og forvaltningspraksis

14.10 Arbeidet med gjeddefabrikker i Sverige. *Olof Engstedt, Sportsfiskarna - Sveriges Sportfiske- og Fiskevårdsförbund*

Olof Engstedt är utbildad marinbiolog och har doktorerat på gäddans lekvandring i Östersjön. Han arbetar på Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportsfiskarna) tillsammans med ett 20-tal kollegor som enbart jobbar med fiskevård i olika former. Olof är en passionerad sportfiskare och har en 15kgs gädda som främsta framtida drömfisk. Olof fiskar det mesta bla lax i Östersjön och blåfenad tonfisk på västkusten. Han har gjort fiskeresor till bl.a Peru, Nicaragua, Sudan och Papua Nya Guinea. *Imidlertid mangler Norge, så han tar gjerne imot invitasjoner.*

14.30 Forvaltning og restaurering av kantvegetasjon - praksis, lover og aktører.

Vilde Mürer, Norconsult

Mürer har mastergrad i by- og regionplanlegging fra NMBU. Under utdannelsen har hun fordypet seg i botanikk og skrev masteroppgave i 2019 om forvaltning av kantvegetasjon ved sjørretbekker i 2019. I dag jobber hun som miljørådgiver for Norconsult med naturtypekartlegging og naturutredninger, samt restaurerings- og skjøtselsplaner. Mürer har en stor interesse for botanikk og natur, og er engasjert i frivillig arbeid gjennom Norsk Botanisk Forening og Ung Botaniker-prosjektet.

14.50 Hvordan kan landbruket være med på å redde sjørretbekkene? *Anders Mona, Statsforvalteren Trøndelag*

Anders Dalland Mona er utdanna sivilagronom fra NMBU. Jobber som fylkesagronom hos statsforvalteren i Trøndelag og arbeider der mest med miljøtilskuddsordningene i jordbruket. Har tidligere jobba i 20 år som rådgiver i Norsk landbruksrådgiving.

15.10 Planlegging og gjennomføring av restaureringstiltak. – Stanger man hodet i byråkratiet? *Torstein Rognes, Gaula fiskeforvaltning*

Torstein Rognes er Daglig leder i Gaula Fiskeforvaltning. Han har 20 års fartstid i Gaula. Han jobber også på prosjekt for Norske Lakseelver og Elvene Rundt Trondheimsfjorden. Torstein har jobbet med mange både små og store prosjekter for sjørret. Dette både i regi av Gaula Fiskeforvaltning men også som prosjektleder for eksterne påvirkere. Torstein var med i første pulje som tok miljødesignkurset ved NTNU.

15.30 15 år med undervisning i naturrestaurering ved NMBU: Hva har vi lært og hva trengs for morgendagens utdanning? *Jonathan Colman, NMB*

Utdannet økolog på UiO. Jobber som førsteamanuensis på NMBU, forsker på UiO og daglig leder hos NaturRestaurering AS. Han forsker og underviser i bl.a. restaureringsøkologi og konsekvensanalyse ved NMBU. Colman er en ivrig fritidsfisker og har fisket bl.a. sjørret i Oslofjord siden 1986. Har også forsket på fritidsfiskerne i Oslo fjorden, og har flere pågående prosjekter om nærkystøkologiske interaksjoner mellom fiskere fisk, fising og andre menneskelige aktiviteter.

